

den Vej, uden at det vilde være blevet et betydeligt Tab for Statskassen, medens man paa den Maade, hvorpaa Forholdet blev ordnet, slap lettere igennem og uden Forstyrrelser i Erhvervslivet og det økonomiske Liv? Ved Bedømmelsen af dette Forhold kunde man være uenig om, hvorledes Forholdet skulde ordnes, men den Sandhed bliver altid tilbage, at vi skulde raade Bod paa den Samfundsulykke, som et Sammenbrud af Landmandsbanken var, og det var det, jeg sagde, da jeg talte om det, vi i Arv fra Fædrene fik. Det var et Udtryk for Spekulationen under Krigen og det Jobberi, som der nu skulde raades Bod paa, og det er jo et Faktum.

For øvrigt vil jeg sige til det ærede Medlem Hr. Andreasen, at jeg har overhovedet ikke forsøgt at vælte nogen Skyld over paa noget Parti, men jeg har sagt dette, at vi var fælles om Skaden, og dette Fællesskab har vi, og vi har ogsaa det fælles Ansvar for, at der raades Bod paa det med det mindst mulige Tab. Jeg er ogsaa overbevist om, at det er ud fra denne Betragtning, Regeringen har forelagt Forslaget, og det er ud fra den samme Betragtning, jeg har anbefalet og fremdeles anbefaler det til en velvillig og hurtig Behandling.

Pitzner: Den højtærede Erhvervsminister omtalte det, jeg havde nævnt om Deflationen. Det, jeg mente dermed, var, at der blandt de Virksomheder, som har paaført Landmandsbanken ret betydelige Tab, har været Virksomheder, som antagelig vilde kunne være holdt oppe, hvis der havde været givet en Støtte til dem, som jeg mener, der burde være givet gennem Toldforanstaltninger eller paa anden Maade.

Den højtærede Erhvervsminister sagde, at Indskudsmidlerne i Landmandsbanken var ikke for høje i Forhold til de private Banker, og nævnte som Eksempel Handelsbanken. Ja, det er rigtigt nok, at Handelsbanken staar, hvad Indlaansmidler angaar, glimrende, men der er dog Masser af Banker, hvor Forholdet er et helt andet, og som ikke paa nogen Maade er saa heldigt stillede, at de holder Maal med Forholdene i Landmandsbanken.

Vedrørende det, jeg har omtalt med Hensyn til § 1, skal jeg gerne følge Ministeren i at udskyde Omtalen af det til Udvalget. Den højtærede Minister havde ikke rigtig forstaaet, om jeg mente, at der skulde være flere Medlemmer i Bankraadet. Nej, det var ikke Meningen. Det, jeg om-

talte, var Ministerens Udtalelse om, at han havde tænkt sig at foretage Ændringer i Vedtægterne, saaledes at visse Statsmedlemmer blev designeret som kommitterede, eller hvad man vilde kalde dem for, som skulde følge Bankens Stilling og give Indberetning til Ministeren. Dertil sagde jeg, at hvis der skulde ændres noget i den Retning, fandt jeg det mest formaalstjenligt, at det blev nævnt i den Lov, vi eventuelt vedtager om kortere Tid.

Det ærede Medlem Hr. Zahle spurgte mig, om jeg med Hensyn til en bestemt Ting, nemlig Lovens Varighed, vilde være med til at støtte ham. Det vil jeg gerne, men det undrede mig noget, at det ærede Medlem stillede det Spørgsmaal, for kort efter sagde han, at han under ingen Omstændigheder vilde stemme for Lovforslaget, og saa, mener jeg, kan det jo egentlig talt være lige meget, om vi bliver enige eller ej.

Zahle: Selv om jeg ikke vil stemme for Lovforslaget om denne Kautionsforpligtelse, vil jeg dog gerne have, at Kautionsforpligtelsen ikke skal være mere byrdefuld for Staten end strengt nødvendig, og derfor vil jeg gerne have Varigheden forkortet noget. Jeg ser ikke alene paa mit Partis Interesse, jeg ser ogsaa paa Landets Interesse.

Jeg takker den højtærede Minister, fordi han saa klart sluttede sig til den Opfattelse, at Statens Garanti helt falder bort ved den Tidsgrænse, som er sat, men jeg tror rigtignok, at naar vi nu er enige om det, skulde vi ogsaa forsøge paa i Udvalget at blive enige om at sætte en lille bitte Sætning til, som sagde det ganske klart, saaledes at der ikke skal komme nogen Ulykke over Staten, fordi vi ikke har udtalt os aldeles tydeligt paa dette Punkt. Naar vi er enige i Realiteten, haaber jeg ogsaa, det skulde kunne opnaas. Det vilde være en meget væsentlig Begrænsning af Kautionsforpligtelsen, der derved kunde fremkomme, i Forhold til, hvad den ellers kan naa op til.

Maa jeg saa ganske kort sige til det ærede Medlem Hr. Martin Hansen, som spurgte mig om, hvorledes jeg havde tænkt mig, at man skulde have likvideret Landmandsbanken, at det har jeg sagt allerede den Gang, jeg burde sige det, i Februar 1923, idet jeg dør siger: „Saaledes som Mindretallet allerede i September“ — altsaa September 1922 — „hævdede, vilde den forsvarligste Løsning være en Likvidation af Landmandsbanken under en be-